2024/1352

22.5.2024 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1352 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 14 май 2024 година

за изменение на регламенти (ЕС) 2019/816 и (ЕС) 2019/818 с цел въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 2, буква д), член 79, параграф 2, буква в), член 82, параграф 1, втора алинея, буква г) и член 87, параграф 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([1]),

като имат предвид, че:

(1) В Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) се предвиждат установяване или проверка на самоличността, проверки на сигурността, предварителни проверки на здравословното състояние и предварителни проверки на уязвимостта на граждани на трети държави на външните граници или на територията на държавите членки, които не са били подложени на гранични проверки на външните граници на държавите членки, както и на граждани на трети държави, които са отправили молба за международна закрила на граничен контролно-пропускателен пункт или в транзитна зона, без да изпълняват условията за влизане, установени в Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета ([3]). С Регламент (ЕС) 2024/1356 се установяват еднакви правила, които позволяват своевременно установяване или проверка на самоличността на гражданите на трети държави и насочването им към приложимите процедури. Той има за цел да се укрепи контролът върху гражданите на трети държави, преминаващи външните граници, и да се създадат условия за извършването на справки в съответните информационни системи и бази данни на ЕС, с цел да се провери дали гражданите на трети държави, подложени на скрининг, биха могли да представляват заплаха за вътрешната сигурност.

(2) В Регламент (ЕС) 2024/1356 се предвижда, че проверката за целите на сигурността на лица, подложени на скрининг, се извършва в същите системи, както за кандидатите за визи или за разрешения за пътуване съгласно Европейската система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS). По-специално в Регламент (ЕС) 2024/1356 се предвижда, че личните данни на лицата, подложени на скрининг, следва да се проверяват спрямо Европейската информационна система за съдимост за граждани на трети държави (ECRIS-TCN), създадена с Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета ([4]), по отношение на лица, осъдени във връзка с терористични престъпления или други тежки престъпления.

(3) Достъпът до ECRIS-TCN е необходим на органите за скрининг по смисъла на определението в Регламент (ЕС) 2024/1356, за да установят дали дадено лице би могло да представлява заплаха за вътрешната сигурност.

(4) Намереното от ECRIS-TCN съответствие не следва само по себе си да означава, че съответният гражданин на трета държава съгласно определението в Регламент (ЕС) 2019/816 е бил осъден в държавите членки, които са посочени. Наличието на предходни присъди следва да се потвърждава само въз основа на информация, получена от регистрите за съдимост на съответните държавите членки.

([1]) Позиция на Европейския парламент от 10 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 14 май 2024 г.

([2]) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави по външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

([3]) Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

([4]) Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726 (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 1).

(5) Регламент (ЕС) 2024/1356 представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген относно границите и с него се изменят регламенти (ЕО) № 767/2008 ([5]), (ЕС) 2017/2226 ([6]), (ЕС) 2018/1240 ([7]) и (ЕС) 2019/817 ([8]) на Европейския парламент и на Съвета, които също представляват развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген относно границите, с цел да се предоставят права на достъп за целите на скрининга до данните, съдържащи се във Визовата информационна система (ВИС), Системата за влизане/излизане (СВИ) и ETIAS. Успоредното изменение на Регламент (ЕС) 2019/816 с цел предоставяне на права на достъп за целите на скрининга до данните, съдържащи се в ECRIS-TCN, не може обаче да бъде част от Регламент (ЕС) 2024/1356 по съображения, свързани с „променливата геометрия“, тъй като Регламент (ЕС) 2019/816 не представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген. Поради това Регламент (ЕС) 2019/816 следва да бъде изменен с отделен правен акт.

(6) В Регламент (ЕС) 2024/1356 се предвиждат специални правила относно установяването или проверката на самоличността на граждани на трети държави чрез справка в общото хранилище на данни за самоличност (ОХДС), създадено с регламенти (ЕС) 2019/817 и (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета ([9]), за да се улесни и подпомогне правилното установяване или проверката на самоличността на лицата, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN, включително на неизвестни лица, които не могат да удостоверят самоличността си.

(7) Тъй като на органите за скрининг е необходим достъп до данните, съхранявани в ОХДС, за целите на установяването или проверката на самоличността, с Регламент (ЕС) 2024/1356 се изменя Регламент (ЕС) 2019/817. По съображения, свързани с „променливата геометрия“, Регламент (ЕС) 2019/818 не може да бъде изменен с Регламент (ЕС) 2024/1356, тъй като Регламент (ЕС) 2019/818 не представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген. Поради това Регламент (ЕС) 2019/818 следва да бъде изменен с отделен правен акт.

(8) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да се осигури на органите за скрининг възможност за достъп до данните, съдържащи се в ECRIS-TCN или в ОХДС, за целите на установяването или проверката на самоличността, както и да се даде възможност за извършване на проверките за сигурност, установени с Регламент (ЕС) 2024/1356, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците му може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(9) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(10) В съответствие с членове 1 и 2 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕС) 2019/816

Регламент (ЕС) 2019/816 се изменя, както следва:

([5]) Регламент (ЕО) № 767/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. относно Визовата информационна система (ВИС) и обмена на данни между държави членки относно визите за краткосрочно пребиваване (Регламент за ВИС) (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 60).

([6]) Регламент (ЕС) 2017/2226 на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2017 г. за създаване на Система за влизане/излизане (СВИ) с цел регистриране на данните относно влизането и излизането и данните относно отказа за влизане на граждани на трети страни, преминаващи външните граници на държавите членки, за определяне на условията за достъп до СВИ за целите на правоприлагането и за изменение на Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение и регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) № 1077/2011 (ОВ L 327, 9.12.2017 г., стр. 20).

([7]) Регламент (ЕС) 2018/1240 на Европейския парламент и на Съвета от 12 септември 2018 г. за създаване на Европейска система за информация за пътуванията и разрешаването им (ETIAS) и за изменение на регламенти (ЕС) № 1077/2011, (ЕС) № 515/2014, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2016/1624 и (ЕС) 2017/2226 (ОВ L 236, 19.9.2018 г., стр. 1).

([8]) Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на границите и визите и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2016/399, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240, (ЕС) 2018/1726 и (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета и на решения 2004/512/ЕО и 2008/633/ПВР на Съвета (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 27).

([9]) Регламент (ЕС) 2019/818 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2019 г. за създаване на рамка за оперативна съвместимост между информационните системи на ЕС в областта на полицейското и съдебното сътрудничество, убежището и миграцията и за изменение на регламенти (ЕС) 2018/1726, (ЕС) 2018/1862 и (ЕС) 2019/816 (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 85).

1) В член 1 се добавя следната буква:

„е) условията, при които данните в ECRIS-TCN могат да се използват от органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета (*) с цел извършване на проверка за сигурност, за да се прецени дали даден гражданин на трета държава би могъл да представлява заплаха за вътрешната сигурност, съгласно член 15 от посочения регламент.

(*) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави по външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).“

2) В член 2, втора алинея, се добавя следната буква:

„г) улеснява достъпа до ECRIS-TCN с цел подпомагане на извършването на проверки за сигурност съгласно Регламент (ЕС) 2024/1356.“

3) В член 3 точка 6 се заменя със следното:

„6) „компетентни органи“ означава централните органи, Евроюст, Европол, Европейската прокуратура, оправомощените органи на ВИС, посочени в член 9г и член 22б, параграф 13 от Регламент (ЕО) № 767/2008, централното звено на ETIAS и органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356, които са компетентни да достъпват или да извършват търсене в ECRIS-TCN в съответствие с настоящия регламент;“

4) Член 5 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 буква в) се заменя със следното:

„в) обозначение, указващо за целите на регламенти (ЕО) № 767/2008 и (ЕС) 2018/1240 и на членове 15 и 16 от Регламент (ЕС) 2024/1356, че съответният гражданин на трета държава е бил осъден за терористично престъпление през предходните 25 години или за друго престъпление, посочено в приложението към Регламент (ЕС) 2018/1240, през предходните 15 години, ако съгласно националното право то е наказуемо с лишаване от свобода или с мярка, изискваща задържане, за максимален срок от най-малко три години.“;

б) в параграф 7, първа алинея се вмъква следната буква:

„в) органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356, с цел да се прецени дали даден гражданин на трета държава би могъл да представлява заплаха за вътрешната сигурност, когато са установени съответствия при проверката за сигурност, посочена в членове 15 и 16 от същия регламент.“

5) В член 7, параграф 7 се добавя следната буква:

„д) подпомагане на целта да се прецени дали гражданин на трета държава, подложен на проверка за сигурност, би могъл да представлява заплаха за вътрешната сигурност в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1356.“

6) Вмъква се следният член:

„Член 7в

Използване на ECRIS-TCN за целите на скрининга

Органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356, имат право на достъп и търсене в данните на ECRIS-TCN, като използват Европейския портал за търсене, предвиден в член 6 от Регламент (ЕС) 2019/818, с цел изпълнение на задачите, възложени им с членове 15 и 16 от Регламент (ЕС) 2024/1356.

За изпълнението на тези задачи органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356 имат право на достъп само до записите на данни на ECRIS-TCN в ОХДС, към които е добавено обозначение в съответствие с член 5, параграф 1, буква в) от настоящия регламент.

В случай на установено съответствие справката в националните регистри за съдимост въз основа на обозначените данни от ECRIS-TCN се извършва в съответствие с националното право и като се използват националните канали за комуникация. Съответните национални органи на осъждащата държава членка изпращат на органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356 становище дали присъствието на това лице на територията на държавите членки представлява заплаха за вътрешната сигурност в срок от два дни, когато скринингът се извършва на територията на държавите членки, или в срок от три дни, когато скринингът се извършва на външните граници. Ако съответните национални органи на осъждащата държава членка не представят такова становище в рамките на тези срокове, се приема, че няма съображения за сигурност, които да бъдат взети предвид. Преди представянето на становище на органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356 съответните национални органи на осъждащата държава членка извършват справка в националните регистри за съдимост. Ако след установяване на съответствие не бъде представено становище и няма съображения за сигурност, които да бъдат взети предвид, липсата на становище и съображения за сигурност се вписва във формуляра за скрининг съгласно член 17, параграф 1, буква з) от Регламент (ЕС) 2024/1356.“

7) В член 24, първа алинея се добавя следната буква:

„г) подпомагането на целта да се прецени дали гражданин на трета държава, подложен на проверка за сигурност, би могъл да представлява заплаха за вътрешната сигурност в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1356.“

Член 2

Изменения на Регламент (ЕС) 2019/818

Регламент (ЕС) 2019/818 се изменя, както следва:

1) В член 7 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Органите на държавите членки и агенциите на Съюза по параграф 1 използват ЕПТ за търсене на данни за лица или документи за пътуване на лица в централните системи на Евродак и ECRIS-TCN в съответствие с правата на достъп на тези органи, посочени в правните инструменти, уреждащи тези информационни системи на ЕС, и в националното право. Те използват ЕПТ и за търсене в ОХДС, в съответствие с предоставените им права на достъп съгласно настоящия регламент, за целите, посочени в членове 20, 20а, 21 и 22.“

2) Член 17 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Създава се ОХДС, в което за всяко лице, регистрирано в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак или ECRIS-TCN, се създава лично досие, което съдържа данните, посочени в член 18, като целта на ОХДС е да улеснява и спомага правилното установяване и проверка на самоличността на лицата, регистрирани в СВИ, ВИС, ETIAS, Евродак и ECRIS-TCN, в съответствие с членове 20 и 20а, да подпомага функционирането на ДМС в съответствие с член 21 и да улеснява и рационализира достъпа на определените органи и Европол до СВИ, ВИС, ETIAS и Евродак, когато това е необходимо за целите на предотвратяването, разкриването или разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления в съответствие с член 22.“

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Когато поради неизправност на ОХДС е технически невъзможно да се извърши търсене в ОХДС за целите на установяване на самоличността на лице съгласно член 20 или на установяване или проверка на самоличността на лице съгласно член 20а, за целите на откриването на множество самоличности съгласно член 21 или за целите на предотвратяването, разкриването и разследването на терористични престъпления или други тежки престъпления съгласно член 22, потребителите на ОХДС се уведомяват по автоматизиран начин от eu-LISA.“

3) В член 18 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Органите, достъпващи до ОХДС, правят това в съответствие с правата си на достъп съгласно правните инструменти, уреждащи информационните системи на ЕС, и съгласно националното законодателство, както и в съответствие със своите права на достъп съгласно настоящия регламент за целите, посочени в членове 20, 20а, 21 и 22.“

4) Вмъква се следният член:

„*Член 20а*

Достъп до общото хранилище на данни за самоличност с цел установяването или проверката на самоличността в съответствие с Регламент (ЕС) 2024/1356

1. Търсенията в ОХДС се извършват от органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета (*), само с цел установяване или проверка на самоличността на лице в съответствие с член 14 от посочения регламент, при условие че процедурата е започнала в присъствието на това лице.

2. Когато търсенето показва, че в ОХДС се съхраняват данни за това лице, органите за скрининг по смисъла на определението в член 2, точка 10 от Регламент (ЕС) 2024/1356 получават достъп за извършване на справка в данните, посочени в член 18, параграф 1 от настоящия регламент, както и в данните, посочени в член 18, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2019/817 на Европейския парламент и на Съвета.

(*) Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави по външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817 (ОВ L, 2024/1356, 22.5.2024 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).“

5) Член 24 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Без да се засяга член 29 от Регламент (ЕС) 2019/816, eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ОХДС в съответствие с параграфи 2, 2а, 3 и 4 от настоящия член.“

б) вмъква се следният параграф:

„2а. eu-LISA поддържа регистрационни файлове за всички операции по обработване на данни в ОХДС съгласно член 20а. Тези регистрационни файлове съдържат данни за:

а) държавата членка, която е започнала търсенето;

б) целта на достъпа на потребителя, извършващ търсене чрез ОХДС;

в) датата и часа на търсенето;

г) вида на данните, използвани за извършване на търсенето;

д) резултатите от търсенето.“

в) в параграф 5 първа алинея се заменя със следното:

„Всяка държава членка поддържа регистрационни файлове за търсенията, които са извършени от нейните органи и от служителите на тези органи, надлежно упълномощени да използват ОХДС съгласно членове 20, 20а, 21 и 22. Всяка агенция на Съюза поддържа регистрационни файлове от търсенията, които нейните надлежно упълномощени служители извършват съгласно членове 21 и 22.“.

Член 3

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 12 юни 2026 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на 14 май 2024 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
R. METSOLA	H. LAHBIB